

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

*Балакірева А. А., здобувач вищої освіти,
balakireva.alina05@gmail.com*

*науковий керівник: Назарова С. О., к.е.н., доцент
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

Розуміння сучасних тенденцій розвитку міжнародного ринку інформаційних товарів та послуг (далі – ІТП) потрібне як звичайним користувачам таких продуктів, так і тим, хто їх виробляє. Перші мають розуміти особливості розповсюдження та використання ІТП у своєму професійному та соціально-побутовому середовищі, тоді як другі використовують такі знання при плануванні та виробництві своєї інформаційної продукції та каналів її збуту.

Зрозуміло, що ІТП (у т. ч. Інтернет) є життєво важливими для підтримки безперервності та якісного розвитку ділової активності, працевлаштування, освіти, надання основних послуг громадянам, розваг та спілкування будь-якої країни.

Цифрові ресурси, платформи та сервіси забезпечили не лише підтримку життєздатності національної економіки та населення України з початку повномасштабного воєнного вторгнення Російської Федерації на територію нашої країни, а й спровокували незліченну кількість інновацій, чим допомогли пом'якшити медичні, соціальні та економічні втрати від цієї трагедії та створити стійкість до майбутніх криз.

Глобалізація міжнародної економіки зумовила жорстку конкуренцію між світовими лідерами інформаційно-комунікаційної індустрії, в деякому розумінні – підняла рівень життя у всьому світі.

Сьогодні, конкуренцію на рівні світового інформаційного та комунікаційного ринку складають такі світові лідери як: Ісландія, Південна Корея, Швейцарія, Данія, Великобританія, Гонконг, країни Північної та Західної Європи (табл. 1, за даними [1]).

Таблиця 1 - Індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) серед країн світу згідно [1]

Країна	Індекс	Країна	Індекс
Ісландія	8.98	Німеччина	8.39
Південна Корея	8.85	Нова Зеландія	8.33
Швейцарія	8.74	Австралія	8.24
Данія	8.71	Франція	8.24

Великобританія	8.65	США	8.18
Гонконг	8.61	Естонія	8.14
Нідерланди	8.49	Сінгапур	8.05
Норвегія	8.47	Монако	8.05
Люксембург	8.47	Індія	8.02
Японія	8.43	Україна	5.62
Швеція	8.41		

Для нашої країни індекс розвитку ІКТ суттєво не змінився з 2015 р., коли становив 5,23.

Прискорений технологічний розвиток ІТП, що спостерігається майже у всіх його сегментах, як одна з сучасних тенденцій, обумовлює структурні зміни на міжнародному ринку УТП. Так, після уповільнення зростання кількості підписок на мобільний широкопasmовий зв'язок у 2020 р., у 2021 р. воно знову прискорилося, досягнувши 83 на 100 жителів у всьому світі.

Останні дані досліджень International Telecommunication Union [2] показують, що приблизно 4,9 мільярда людей користуються Інтернетом у 2021 р., або приблизно 63% населення світу. Це збільшення майже на 17% з 2019 р., за оцінками, майже 800 мільйонів людей вийшли в Інтернет за цей період [1]. На таке зростаюче поширення Інтернету вплинула пандемія COVID-19, яка надала йому життєво важливого значення для роботи, навчання, доступу до основних послуг, підтримки зв'язку, можливостей для самореалізації, професійного розвитку та створення цінностей. Разом з цим, ще близько 2,9 мільярда людей залишаються офлайн, 96% з яких живуть у країнах, що розвиваються, а близько 390 мільйонів людей навіть не охоплені сигналом мобільного широкопasmового зв'язку [2].

Зазначені факти вказують на те, що існує велика прірва між тими, хто володіє цифровими можливостями, від тих, хто позбавлений цифрових технологій, причому 96% із 2,9 мільярда все ще живуть офлайн у країнах, що розвиваються. Місцезнаходження також відіграє велику роль: в [2] показують, що частка користувачів Інтернету в містах вдвічі вища, ніж у сільській місцевості.

Існує розрив між поколіннями: 71% населення світу у віці 15-24 років користується Інтернетом у порівнянні з 57% всіх інших вікових груп. Стать також залишається значущим фактором: у всьому світі 62% чоловіків користуються Інтернетом у порівнянні з 57% жінок. У той час як цей цифровий гендерний розрив скорочується в усіх

регіонах, жінки залишаються у значній меншості у багатьох найбільш розвинених країнах світу, де онлайн-доступ потенційно може мати найсильніший ефект [2].

Говорячи про нашу країну, можна зазначити, що Україна (до початку воєнної агресії РФ) знаходилась у стані постійного розвитку та мала всі можливості задля того, щоб посідати одне з перших місць у рейтингу розвитку ІТП серед усіх країн світу. Так, нещодавно створений портал «Держава і Я» (ДІЯ) [3] – це те, чим можна пишатись у сучасному світі. Спеціальний сервіс надання інформаційних державних послуг, створений Міністерством цифрової трансформації України, що спрощує життя кожен день мільйонам українців, особливо це відчутно під час дії воєнного стану.

Такі сучасні тенденції як глобалізація та прискорений технологічний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій у сукупності з сучасними кризовими явищами (пандемія, війна тощо) обумовили посилення децентралізації діяльності людей та підприємств у часі та просторі, що, в свою чергу, обумовлює ще більшу затребуваність у використанні ІТП та робить їх невід’ємною частиною нашого життя.

Література.

1. International Telecommunication Union: ICT Development Index 2017.
2. Measuring digital development: Facts and figures 2021. – режим доступу: <https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/facts/default.aspx>
3. Your Detailed Guide to the 2023 Gartner Top 10 Strategic Technology Trends: Insights and actions for business and technology leaders. – режим доступу: <https://www.gartner.com/en/information-technology/insights/top-technology-trends>
4. Державні послуги онлайн режим доступу: <https://diia.gov.ua>.
5. Н.Ш. Пономаренко; О.В. Фінагіна. Особливості розвитку інформаційного ринку. – режим доступу: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/321/1/Особливості%20розвитку%20інформаційного%20ринку.pdf>
6. Інформаційна політика України. Європейський контекст. – режим доступу: https://pidru4niki.com/18340719/politologiya/evropeyskiy_rinok_informatsiynih_produktsiy_poslug
7. Гончаренко Н.І. Особливості функціонування світового ринку інформаційних технологій в умовах трансформаційних змін глобального економічного середовища. – режим доступу: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/10500>